

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/231/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714208370
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6714208370.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcu: DPS financial consulting, s.r.o., so sídlom Mikovíniho 10, 917 01 Trnava, IČO: 46 713 930, zastúpeného advokátskou kanceláriou advoconsulting, s.r.o., so sídlom Tamaškovičova 17/2742, 917 01 Trnava, IČO: 47 253 428, proti žalovanej: I. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XXX/X, XXX XX C., štátnej občanke SR, o zaplatenie 413,90 Eur s príslušenstvom na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 28. januára 2016, č. k.: 14 C/195/2014 - 61, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu v druhom a treťom výroku **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd konanie v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 413,90 EUR od 1. 1. 2015 do zaplatenia zastavil. Žalobu v časti o zaplatenie sumy 413,90 EUR s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 413,90 EUR od 28. 9. 2013 do 24. 12. 2014 v sume 26,02 EUR a o zaplatenie sumy 56,10 EUR zamietol. Žalovanej náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 11.06.2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 413,90 Eur s príslušenstvom ku dňu 27.09.2013 vo výške 56,10 Eur a s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 413,90 Eur od 28.09.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania.

3. Žalobu odôvodnil tým, že pohľadávku nadobudol Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0935/2013/CE zo dňa 27.09.2013 uzavretou medzi spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a. s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653 ako postupcom a ním ako postupníkom. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanej oznámené postupcom listom zo dňa 11.10.2013.

4. Slovenská sporiteľňa, a. s., ako jeho právny predchodca uzatvorila so žalovanou Zmluvu o kreditnej karte dňa 12.05.2008, ktorej predmetom bolo vydanie kreditnej karty žalovanej a zároveň poskytnutie úveru s celkovým úverovým rámcom vo výške 10.000,- Sk (331,93 Eur) žalovanej, pričom žalovaná sa zaviazala čerpaný úver splácať formou inkasa minimálnej splátky (ďalej len „zmluva“). Zmluvné strany sa na základe tejto zmluvy dohodli, že všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v tejto zmluve sa budú spravovať Obchodnými podmienkami pre Kreditné karty (ďalej len „obchodné podmienky KK“), ako aj Obchodnými podmienkami pre poskytovanie a používanie Elektronických služieb a Platobných kariet, vydanými Slovenskou sporiteľňou, a. s., s účinnosťou od 10.09.2002 (ďalej len „obchodné podmienky EPK“) a Všeobecnými obchodnými podmienkami vydanými Slovenskou sporiteľňou, a. s., s účinnosťou od 01.08.2002 (ďalej len „všeobecné obchodné podmienky“). Pretože žalovaná porušila článku 10.3 písm. b/ a f/ Obchodných podmienok pre kreditné karty, jeho právny predchodca odstúpil od tejto zmluvy

dňa 23.02.2011 s účinnosťou od 28.02.2011. V odstúpení od zmluvy jeho právny predchodca vyčíslil aj nesplatenú pohľadávku voči žalovanej a vyzval ju, aby ju do 15 dní odo dňa účinnosti odstúpenia od zmluvy uhradila. Odstúpenie od zmluvy žalovanej bolo doručené dňa 26.02.2011, lehota na zaplatenie pohľadávky žalovanej tak uplynula dňa 15.03.2011. Nakoľko žalovaná po odstúpení od zmluvy neplnila, podal voči nej žalobu na súd.

5. Nakoľko dňa 27. 7. 2017 žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 413,90 Eur od 01.01.2015 do zaplatenia späť, súd konanie v tejto časti zastavil podľa § 96 ods. 1 prvá a tretia veta O. s. p. a podľa § 96 ods. 3 prvá veta O.s.p.

6. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalovaná dňa 12. 5. 2008 uzatvorila so Slovenskou sporiteľňou a. s. zmluvu o kreditnej karte, na základe tejto zmluvy banka vydala žalovanej kreditnú kartu a súčasne s vydaním tejto karty jej poskytla úver s celkovým úverovým rámcom na kreditnej karte vo výške 10.000 Sk (331,93€), pričom žalovaná sa zaviazala čerpať úver splácať formou inkasa minimálnej splátky. Zmluva bola uzatvorená podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka a podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27. 9. 2013 banka postúpila pohľadávku voči žalovanej na žalobcu. Z Oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 11. 10. 2013 vyplynulo, že banka žalovanej oznámila postúpenie pohľadávky vo výške 470 EUR s príslušenstvom. Súd aplikoval § 524 ods. 1, 2 OZ, keď mal preukázané tvrdenia žalobcu ohľadom postúpenia pohľadávky ako aj zaslania oznámenia. Súd konštatoval, že žalobca preukázal, že je vlastníkom spornej pohľadávky v zmysle citovaných ustanovení. Mal preukázané, že banka listom zo dňa 23. 2. 2011 v súlade s čl. 10.3 písm. b) a f) Obchodných podmienok pre kreditné karty odstúpila od zmluvy s účinnosťou ku dňu 28. 2. 2011 a súčasne vyzvala žalovanú, aby najneskôr do pätnástich dní odo dňa účinnosti tohto odstúpenia nesplatenú pohľadávku uhradila. Taktiež konštatoval, že žalovaná v konaní žiadnu obranu nevzniesla. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Dospel k záveru, že zmluvu uzavretú medzi bankou a žalovanou treba právne posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

7. Vo veci aplikoval nové ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré bolo do právneho poriadku včlenené novelou Občianskeho zákonníka uskutočnenou zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 13. júna 2014, pričom účinnosť bola posunutá na 1. 4. 2015 zákonom č. 151/2014 Z. z. Táto novela doplnila ustanovenie § 52 ods. 2 OZ v tom zmysle, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva. V tomto zmysle ide o zásadnú zmenu a prelom v pôsobnosti Občianskeho zákonníka vo vzťahu k obchodnému zákonníku. Zásadná zmena nastala aj v dĺžke premlčacej doby. Táto je podľa Občianskeho zákonníka v zmysle § 101 trojročná, podľa Obchodného zákonníka podľa § 397 je štvorročná. Podľa novely zákona č. 250/2007 Z. z., ktorá bola vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 1. 5. 2014 podľa § 5b súd pri rozhodovaní o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy musí prihliadnuť aj bez návrhu (ex off) na premlčanie nároku.

8. Súd nemal sa pochybné, že zmluva bola uzatvorená podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, avšak táto zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, preto treba aplikovať zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, ktorý bol platný a účinný v čase uzatvorenia tejto spotrebiteľskej zmluvy. Poukázal na zásadnú zmenu podľa § 52 ods. 2 OZ, podľa ktorej ak sa uzavrie spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka, okrem vymedzenia zmluvného typu aj jeho podstatných náležitosti sa na všetko ostatné vzťahuje Občiansky zákonník, toto platí aj ohľadom inštitútu premlčania. Súd vychádzal z tvrdení žalobcu, že došlo k odstúpeniu od zmluvy bankou s účinnosťou od 28. 2. 2011, pričom toto odstúpenie bolo doručené žalovanej dňom 26. 2. 2011. Žalovaná túto skutočnosť nerozporovala. V odstúpení od zmluvy bola určená lehota na zaplatenie pohľadávky zo zmluvy do 15. 3. 2011.

9. Hoci žalovaná námietku premlčania nevzniesla, súd aplikoval § 5b zákona č. 102/2014 Z. z.. Dospel k záveru, že nárok žalobcu je premlčaný vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka. V odstúpení od zmluvy o kreditnej karte zo dňa 23. 2. 2011 bola určená lehota na plnenie do 15. 3. 2011. Žalobca bol oprávnený nárok vymáhať od nasledujúceho dňa, teda od 16. 3. 2011. Nárok uplatnil na súde až 11. 6. 2014. Žalobcovi tak márne uplynula lehota na uplatnenie nároku dňa 16. 3. 2014. Pretože nárok je premlčaný, žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p.

10. Proti rozsudku okresného súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie v časti zamietnutia návrhu a v časti o náhrade trov konania. Nesúhlasil s právnym posúdením uplatneného nároku súdom prvej inštancie (§ 205 ods. 2 písm. f) O .s. p.). Zastával názor, že vzhľadom na obchodnoprávnu povahu právneho vzťahu (zmluva o úvere) majú byť na posudzovanie predmetného vzťahu aplikované ustanovenia zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, pričom ustanovenia

tohto zákona majú byť aplikované tak na vznik a obsah tohto právneho vzťahu, ako aj na jeho zánik, respektíve prípadné premlčanie nárokov z neho vyplývajúcich. Žalobca argumentuje, že ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, bolo do textu Občianskeho zákonníka implementované zákonom číslo 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa s účinnosťou od 1. apríla 2015. V zmysle ustanovenia § 879p prechodných ustanovení k úpravám Občianskeho zákonníka účinným od 1. 4. 2015 (pôvodne 13.06.2014), ustanoveniami § 53 ods. 4 písm. s/ a t/, § 53 ods. 7 a § 614a sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 13. júnom 2014, vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 13. júnom 2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 12. júna 2014, ak nie je ustanovené inak. Z uvedeného teda vyplýva, že len výslovne určené ustanovenia Občianskeho zákonníka uvedené v citovanom ustanovení § 879p čiastočne pôsobia aj na právne vzťahy vzniknuté pred 13. júnom 2014. Nové znenie ustanovenia druhej vety § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka medzi tieto ustanovenia nepatrí, preto je žalobca presvedčený, že účinky tohto ustanovenia na akékoľvek právne vzťahy začínajú pôsobiť až odo dňa jeho účinnosti, teda od 1. apríla 2015. Na daný zmluvný vzťah preto sa v plnom rozsahu aplikujú ustanovenia Obchodného zákonníka, a to aj ohľadom premlčania. Žalobca poznamenal, že citované ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka implementované novelou, je reakciou na máľúcu rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky, v ktorej dochádza k stretu dvoch rôznych línií rozhodovania, kde podľa jednej má mať v obdobných prípadoch prednosť úprava v zmysle Občianskeho zákonníka, avšak podľa druhej línie, v prípade takzvaného absolútneho obchodu, je potrebné na takýto vzťah aplikovať úpravu podľa zákonníka obchodného. Žalobca však poznamenáva, že ustanovenia o premlčaní, či už podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, nie je možné považovať za výhodnejšie len pre jednu stranu, keďže pôsobia na obe strany zmluvného vzťahu rovnako. Pokiaľ súd argumentuje, že úprava premlčania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka je priaznivejšia pre spotrebiteľa, takéto uvažovanie súdu je správne len v prípade, pokiaľ je spotrebiteľ v postavení dlžníka, keďže v prípade, že by bol spotrebiteľ v postavení veriteľa a uplatnil si svoj nárok, kratšia premlčacia doba už pre spotrebiteľa priaznivejšia nie je. Rovnako tak obdobný spôsob uvažovania neobstojí ani v prípade uznania záväzku, kde podľa ustanovení Občianskeho zákonníka premlčacia doba je 10 rokov, pričom podľa ustanovení Obchodného zákonníka sú to 4 roky. Novelou s účinnosťou od 1. 4. 2015 bola vylúčená aplikácia Obchodného zákonníka, preto je podľa názoru odvolateľa nesprávne, ak prvoinštančný súd aplikoval na výlučne obchodnoprávny vzťah, aj keď spotrebiteľského charakteru, úpravu podľa Občianskeho zákonníka, keďže na takúto aplikáciu občianskoprávnej úpravy nemôže stačiť samotný fakt, že predmetný vzťah pochádza zo spotrebiteľskej zmluvy.

11. Podľa názoru žalobcu na predmetný prípad mal súd aplikovať normy obchodného práva, na posúdenie odstúpenia od zmluvy o úvere postupovať v súlade s ustanovením § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého sa zmluva zrušuje a účinky odstúpenia nastávajú až momentom odstúpenia a na posúdenie premlčania nároku žalobcu aplikovať ustanovenie § 394 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého pri právach, ktoré vznikajú odstúpením od zmluvy, plynú štvorročná premlčacia doba odo dňa, kedy oprávnený od zmluvy odstúpil. Pretože Slovenská sporiteľňa od zmluvy odstúpila 23. 2. 2011 a doručila toto odstúpenie žalovanej 26. 2. 2011, mohla štvorročná premlčacia doba začať plynúť najskôr dňa 27. 2. 2011 a márne by tak mohla uplynúť najskôr dňa 27. 2. 2015.

12. Žalovaná po výzve na zaplatenie pohľadávky opakovane vykonala čiastočné úhrady. Vzhľadom na vedomé konanie žalovanej sú presvedčení, že takéto konanie nemožno vnímať inak, ako tak, že si v čase uskutočňovania tejto úhrady bola svojho záväzku vedomá čo do dôvodu a výšky, začala ho aktívne splácať v rozsahu svojich možností, teda tento záväzok uznala. Podľa ich názoru čiastočnou úhradou záväzku došlo k jeho uznaniu, čo má za následok začatie plynutia novej štvorročnej premlčacej doby.

13. V závere odvolania žalobca poukázal na mimoriadne negatívny vplyv nesprávnej aplikácie ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, najmä vo vzťahu k základným zásadám civilného procesu, ale i k výchovnému pôsobeniu civilného procesu na jeho účastníkov. Uplatnenie tohto ustanovenia je podľa jeho názoru v absolútnom rozpore so zásadou kontradiktórnosti, v zmysle ktorej má súd pôsobiť výlučne ako subjekt vyhodnocovací protichodné tvrdenia strán sporu, ktoré sa zároveň predkladaním dôkazov snažia preukázať. Aplikáciou predmetného ustanovenia súd de facto preberá na seba úlohu advokáta žalovaného, pričom takýto postup je v príkrom rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania uplatňovanou v civilnom práve. V právnom štáte, kde súd má predstavovať absolútne nezávislý orgán rozhodujúci o právach a oprávnených záujmoch účastníkov konania, je podľa názoru odvolateľa neprípustné, aby v sporovom konaní súd aktívne vyhľadával skutočnosti svedčiace výlučne v prospech jednej strany sporu a zbavoval ju zodpovednosti za prípadné

neuneseniu bremena tvrdenia a jeho preukázania. V danom prípade dokonca v rozpore s prejavenu vôľou žalovaného. Dlžník je postupom súdu podľa ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa dodatočne zbavený zodpovednosti za platenie jeho splatných záväzkov, pričom zároveň je zbavovaný dokonca aj zodpovednosti za jeho pasívny prístup odo dňa vzniku dlhu. Takto prehnane vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa - dlžníka, ktorý si neplnil povinnosti vyplývajúce zo záväzkového vzťahu s veriteľom, nemôže mať pozitívny výchovný efekt na jeho prípadné budúce vstupovanie do akýchkoľvek záväzkových vzťahov a plnenie z nich vyplývajúcich povinností. Postupom súdu podľa ustanovenia § 5b ZoOS súd podľa názoru žalobcu popiera základné zásady civilného procesu, výchovnú funkciu súdu, poskytuje ochranu dlžníkovi nerešpektujúceho zásadu pacta sunt servanda a naznačuje absolútne neprijateľný trend, ktorým by boli dlžníci v obdobných prípadoch bez akéhokoľvek prejavu procesnej aktivity ex post zbavovaní svojej zodpovednosti za neplnenie svojich záväzkov voči veriteľom. Na základe uvedeného potom žalobca navrhuje odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a súčasne si žalobca uplatnil a vyčíslil aj trovy odvolacieho konania.

14. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

15. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že odvolanie vo veci bolo podané počas platnosti Občianskeho súdneho poriadku, pričom od 01. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (CSP). Podľa prechodných ustanovení upravených v § 470 podľa odseku 1 platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa odseku 2 právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Odvolací súd preskúmal vec na základe podaného odvolania žalobcu, ktorého právne účinky nastali pred dňom platnosti CSP, pričom aplikoval podľa odseku 1 vo veci už CSP.

17. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

18. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je správne. Okresný súd vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, z ktorého zistil všetky rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých založil svoje rozhodnutie. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s jeho závermi, preto sa obmedzí len na zdôraznenie správnosti daného rozhodnutia vo vzťahu k namietaným otázkam uvedeným žalobcami v odvolaní.

19. Súd správne konštatoval (a v konaní nebolo spochybnené ani zo strany žalobcu, ktorý ani v odvolaní nepopiera spotrebiteľských charakter zmluvného vzťahu), že vzhľadom na postavenie zmluvných strán je nutné danú zmluvu o kreditnej karte, majúcu znaky zmluvy o úvere, považovať za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ustanovení § 52 a násl. Občianskeho zákonníka. Súd v odôvodnení rozsudku pritom citoval okrem ustanovenia § 52 ods. 1, § 52 ods. 3, 4 OZ aj ustanovenie § 52 ods. 2 OZ v znení platnom a účinnom od 01.04.2015 a s poukazom na citované ustanovenia § 52 ods. 2 vety poslednej OZ zdôraznil, že na právne vzťahy vzniknuté účastníkmi konania uzavretím Zmluvy kreditnej karte treba prednostne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Predmetom a rámcom odvolacieho konania bolo zodpovedanie otázky, či je z hľadiska právneho posúdenia námietky premlčania ex offa konajúcim súdom, aj bez námietky dlžníčky s poukazom na ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014, možné a nutné aplikovať na daný zmluvný vzťah ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, oba upravujúce komplexným spôsobom premlčanie, vzhľadom na právnu úpravu ustanovenia § 52 ods. 2 vety poslednej Občianskeho zákonníka platného a účinného od 01.04.2015 a vzhľadom na ustanovenie § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka, upravujúceho aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov na záväzkové vzťahy vyplývajúce zo zmluvy o úvere, ako tzv. absolútneho obchodu. Aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka má potom zásadný vplyv na posúdenie premlčania nároku, a to tak z hľadiska skúmania premlčania súdom ex offa bez námietky strany sporu, ako aj dĺžky premlčacej doby a je uplynutia.

20. Podľa ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2015, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy

prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

21. Podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

22. Podľa ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2015, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

23. Podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Podľa ustanovenia § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

24. Odvolací súd uvádza, že vzhľadom na citované zákonné ustanovenie § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to aj za predpokladu, ak by sa inak riadili normami obchodného práva. Argumenty žalobcu v tomto smere nie sú dôvodné. Z uvedeného zákonného ustanovenia (v znení účinnom od 1. apríla 2015) vyplýva, že spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere predurčuje aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka nielen na ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ale aj na posúdenie premlčania práv z právneho vzťahu založeného touto zmluvou, i keď ide o absolútny obchod v zmysle Obchodného zákonníka. Pokiaľ súd prihliadal aj bez osobitnej námietky žalovanej na premlčanie uplatneného práva, podľa ustanovenia § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ktoré nadobudlo účinnosť od 01.05.2014), je súd, ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy povinný prihliadať aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie práva voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania, aj keď by inak bolo (napr. v zmysle zákonnej dikcie obsiahnutej v ustanovení § 100 ods. 1 vety poslednej Občianskeho zákonníka) potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

25. Odvolací súd v súvislosti s aplikáciou predmetných zákonných ustanovení poukazuje na závery obsiahnuté v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 MCdo 14/2014 zo dňa 21. apríla 2015 (zhodne aj v rozhodnutiach NS SR sp. zn. 8MCdo 13/2014, sp. zn. 3MCdo 9/2014 a sp. zn. 3MCdo 12/2014), ktorý vyslovil, že ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto rozhodnutí vyslovil, že aj keď tieto zákonné ustanovenia nadobudlo účinnosť 1. mája 2014, právne predpisy, ktorých sú súčasťou, nemajú prechodné ustanovenia týkajúce sa tejto novely a preto ich účinnosť sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred dňom účinnosti týchto zákonných ustanovení. Pokiaľ tak súd mal zákonné zmocnenie aj ex offo, bez osobitnej námietky spotrebiteľky prihliadať na premlčanie práva žalobcu a podľa ustanovenia § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka povinnosť aplikovať aj na inak obchodnoprávny vzťah dodávateľa so spotrebiteľkou občianskoprávnu úpravu, správne potom s poukazom na ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka vyvodil, že právny predchodca žalobcu si mohol svoje právo na súde uplatniť už 16.03.2011, pokiaľ žaloba bola podaná na súd až dňa 11.06.2014, žalobu zamietol z dôvodu oneskoreného uplatnenia nároku po uplynutí premlčacej doby, ktorá uplynula dňom 16.03.2014.

26. K argumentom žalobcu ohľadom spätnej aplikácie neskoršej právnej úpravy prijatej do Občianskeho zákonníka novelou č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2015, ako aj retroaktívnou aplikáciou ustanovenia § 5b zák. č. zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa odvolací súd uvádza, že presahuje účel a rámec odvolacieho konania právna polemika o dôsledkoch retroaktívnej aplikácie právnej úpravy aj na právne vzťahy založené pred nadobudnutím účinnosti neskoršej právnej úpravy, pretože pri vyslovení právneho názoru Najvyššieho súdu SR v tejto otázke a pokiaľ tieto rozhodnutia a vyslovené názory Najvyššieho súdu SR neboli doposiaľ žiadnym zákonným spôsobom spochybnené, je odvolací súd povinný na ne prihliadať a pri rozhodovaní tieto závery a vyslovený právny názor Najvyššieho súdu SR rešpektovať. Vzhľadom na predmetné rozhodnutia Najvyššieho súdu SR je potom nutné konštatovať

správne právne posúdenie danej veci súdom prvej inštancie, pokiaľ súd prihliadal na premlčanie nároku žalobcu aj bez námietky premlčania zo strany žalovanej a pokiaľ posúdil plynutie premlčacej doby podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

27. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).